

תוצאות חיים

שיעורו השבועי של מרן הגאון רבי **יצחק רצאבי** שליט"א - פוסק עדת תימן
הנמסר בביתו מידי ליל שישי לבחורי הישיבות הקדושות
יוצ"ל ע"י התאחדות בני התורה ובסיוע מוסדות יד מהרי"ץ

שיעור השבועי

שנמסר בליל שישי עש"ק פרשת **ויקהל ופקודי** התשע"ח בשכ"ט
במסגרת כנס התאחדות למלאת 15 שנה לשיעור זה

מומנים אותו אחר כך לקריאת התורה, ויש גם שם ברכת 'אשר בחר בנו', לפי דעת הרמב"ן שזה לדוויחא, עכשיו כשמברך על ספר תורה זה לא לדוויחא, כי הוא כבר בידך. ושאכלנו עליו שיואל שכל הברכות של ספר תורה הם דרבנן, כי בדרך כלל אדם מגיע לספר תורה, והוא כבר בידך את הברכות התורה. ומה יש כאן מקום לדון אם זה לדוויחא או דרבנן.

וחידוש גדול אומר הבאר שבע, שאפילו שזה לכאורה נכון, אבל כל הנידון אם ברכות התורה הם לדוויחא זה ביחודות, אבל בליבדור, זה ודאי שזה לדוויחא, אפילו אחר שקרא ביחודות. וכן מסביר התורה רפאל כסי' ב', ובמסכתות יעקב כסי' ס'.

ממילא מיושב המהלך שלו.

חשיבות לימוד פירושו של מהרי"ץ על האגדה

מי שמכיר את ההגדה של פסח של מהרי"ץ, אני לא לחנם אומר את זה, כריכים לדעת ולפרסם את הענין. מהרי"ץ יש לו פירוש נפלא על כל ההכללה, אבל ההגדה של פסח זה משה מיוחד. למעשה יש לנו את זה בהגדה של פסח 'פירוש חיים', והפרסם הכי גדול זה ללמוד את זה ולדעת את זה, מי שמגיע לליל הסדר עם מהרי"ץ, אני חושב שזה ליל הסדר שהוא לא מכיר, זה עולם אחר. גם הפירוש של ההגדה וגם ההכללות. לא חסר פירושים, אבל כל הענינים והמסורות והמנהגים שמוחזקים לנו, שמהרי"ץ מנבא בליל הסדר, זה משהו הפלא ופלא. ומה יסודות גם להרבה הרבה דברים אחרים, לאו דוקא לליל הסדר, אבל להבין את הדרך ואת השטה, ואיך המנהגים שלנו לעמת עדות אחרות, שהמנהגים שלנו מבוססים על אדני פז, ממך באופן שראויים שזה הכי מקורי, ואף אחד לא יוכל להתבסס לזה. בפרט מי שיעיין מה שאוספתו בס"ד בפרי עץ חיים, ימשיך ויראה שהדברים מהלבנים ומחבררים עוד יותר, מספרים שמהרי"ץ לא ראה אותם, לא היו בזמנו וכו' וכו' כפי שהרבותנו. אבל כבר בפירוש של מהרי"ץ זה עולם אחר. עכשיו יש בין האומנים, הזמן יותר פנוי, וגם מתוך שכתב בידיה, עושים מבחן ומקבלים פרכים, וכבר שנים רבות אנו עושים את זה, וכדאי להפיץ את הדבר ולקבוע אולי חברותות. אני חושב שזה יהיה ממך עולם אחר.

אם ברכות חוזרות חזם דאורייתא או דרבנן

בשם ה' נעשה ונללתי. ברכות הבאים לכל אלופינו ומודיעינו, כל החכמים, האברכים, מגלים חדשים עם ימנים. ב"ה, זאת שמחה גדולה לראות את כולם. בעזרת ה' אני רואה פה לדבר כמה נקודות צעניא דיומא, אנוחנו שלשים יום קודם הפסח. אני לא רואה רק לדבר, אלא שכולם ביחד, עם כל הריחאח לדוויחא, שנברך את הדברים כמו שצריך. לפני כן אפתח באיזה נושא שדברתי, שעוד לא נוגע לפסח, רק שדברתי על זה באחד השיעורים הקודמים, וכדאי להשלים אותו. דברנו על הענין של ברכות של ספר תורה, 'אשר בחר בנו' לפני, ואחרי 'אשר נתן לנו תורה אמת', והבאת את הענין שמשביר שבדברת האחרונה יש כונה של תורה שבעל פה, 'אשר נתן לנו תורה אמת', זו תורה שכתב. 'אחיי עולם נטע בחיובינו', זו תורה שבעל פה. כי על תורה שבעל פה כתוב, 'מסמרות נטועים'. ודברנו למה זה רק בדברת אחרונה, ולא גם בדברת הראשונה.

יש כמה תשובות בזה, ואחת התשובות שכתוב בספר יד בנימין, שקיון יש משלוקת בראשונים את ברכות התורה הם מן התורה או דרבנן, ידועה מהלוקת הרמב"ם והרמב"ן, הרמב"ן אוחז שבכחות התורה זה דרבנן. בגמרא לא מסכת ברכות (דף כ"א). לומדים את זה מפסוק, השאלה אם הפסוק הזה, 'כי שם ה' אקרא' היא דרשה גמורה או אסמכתא. מפורש בתורה זה ודאי לא, הרמב"ם אוחז שזה אסמכתא. ולפחות ברכה אחת היא מלדוויחא, לפ"ד השאלת אריה. יש שלש ברכות התורה לידן, ושנים לפי מי שגורסים 'והערב נא', שזה דבר אחד. ומפרש הוד נאמן, שבכחה ראשונה היא לדוויחא, יש דעות כאלו, והבכחה השנייה בטוח היא דרבנן, שזה לכ"ע. ושאכלנו על זה, שאנשי נכחת הגדולה שתקנו את הברכות, אינם קארים למחלוקת הראשונים. והשארתו אותו בצריך עיון. ואני רואה לומר נקודה כדי לענות על השאלה האחת. יש שטת הבאר שבע (במסכת סוטה דף ל"ג ודף מ"א), שנתן את האדם מברך ברכות התורה בבקר, הוא רואה ללמוד, שנהלוק הרמב"ם והרמב"ן, אם זה לדוויחא או דרבנן. השאלה היא, אם

על שם מזה, רק חסותך מזה חתומתי

בעזרת ה' אני רוצה לומר משהו בהגדה, להביא דבר מאוד יסודי ב'מלה זו שאנחנו אוכלים'.

כוח מהר"ץ ז"ל, מלה זו שאנחנו אוכלים על שם מה, על שם שלא הספיק בלוקן של-אבותינו להחמיץ וכו', וקשה, כי הלא קודם לכן נלטנו לאכול מלה, ולא מטעם שלא הספיק בלוקן וכו'. זה הקושי מפורסם בראשונים.

והוא מביא פה חידוש זוש"ל, והרמ"ק חידק בשם הר"י קמחי שמה שנלטנו על המלה קודם לכן, היה על שם העמידה, שהשם יודע העמידות וכו'.

בודאי שפה יודע הכל מראש, אבל להגיד שהוא זה אוחס בגלל שהוא ידע מה שיהיה, נראה הרבה מפרשים לא מקבלים את זה, אבל יש אלו שנה להם ממיוזן זה. ומהר"ץ ג"כ אומר, וכונן הוא וכו'.

אבל הוא אומר שיש קושי אחרת, אמאי שאל 'על שם מה', לימא בליקור מלה זו ואנו אוכלים על שם שלא הספיק.

והוא אומר פה יסוד מאוד חשוב, לפי שיש כאן שני דרכים, הדרכ הראשונה מה שכתב הרב ר' עזרא, מביאו הרד"א והרמ"ק בסקתה 'אל לחמא עניא', שהמריים היו מאכלים את אבותינו מלה בימי העשבור כדי שלא יתעבל מהרה. והשינה על שם שלא הספיק בלוקן וכו'. ואינו יודע למה דרך מהן כזה לאכול מלה, למה שאל על שם מה, לפי שיש הרבה דרכים, ואינו יודע למה מרו מכיון. והשיב, שהטובה בביטול המלה על שם שלא הספיק, היא על שם הדרכ הראשון. וזהו מהיישב הלשון שאמר על שם מה.

לריכס לדעת, זה כלל שכתבים אותו בהרבה מקומות הרבה מגדולי החכמים. הרבה פעמים הגמרא שואלת שאלה, כגון ביומא (דף

טו), מפני מה נקרא שם אנשי כנענים הגדולה, על שם שהחזירו עטרה לישנה, וכדאלה צוה. למה לריכס לעשות פה שאלה ותשובה, נגיד, נקרא ככה על שם ככה וכו'. ואומרים, בסוף אמנם אמרו תשובה, אבל המקשן לא שאל סתם למה, הוא ידע את התשובה, אבל הוא ידע שיש עורר תשובה, והוא שאל מה הסיבה העיקרית.

ובן כהן, אומר מהר"ץ, שרבי אביהם אכן עורר שהיה שבו בהדור שקדםחובב בהרבה אלתות בעולם, הוא שם לב שכל הזמן לא מביאים לו לאכול לחם רגיל, אלא מלה, אז הוא חקר למה לו, ואמרו לו

פשוט מלה, כי זה רוצים לחשוב, כי המלה לא מעמלת מזה, ומי שאוכל קלה זה מספיק לו, מה שבלחם רגיל הוא לא יעבד. בבטן זה מחזיק מעמד הרבה זמן, ונותנים את זה לשמים, שהם לא רוצים להאזין עליהם הרבה הולאות, וגם שימותו הם לא רוצים. והמריים

גם כן, הם רצו לנצל את אבותינו שיעבדו עבודה קשה, אבל מה שפחות האלוהים, אז נתנו להם לאכול מזה.

אם כן יואל שיש לנו עוד סיבה לאכול מלה, לומר את העשבור של אבותינו במריים. ושאל המקשן מה אני ריך לכיון, בגלל שאבותינו

אכלו בעשבור במריים, או בגלל שלא הספיק בלוקן להחמיץ וכו'. ומשמך מהר"ץ, והבי נמי התרץ בני 'מורד על שם מה וכו', לפי

שאמרנו ר"ל, ג' שמות נקראו לו, מורד חסא חזרה, מורד על שם שמרדו, חסא דהם רחמנא עלו, חזרת שהיו ישראל מחזוין על התמימים. וכזה שאל למה מאלו ממונים בביטול המורד וכו'.

יש כאלו אומרים, שגם במריים אכלו מורד, כי מריים היא ארץ למה, כי שמה הניבול, אז היה שם דרך במריים שאכלו מורדים, אז אולי זה הסיבה. אז התשובה היא, לא, אלא על שם ומרדו.

ואתו הדבר לענין 'פסח שהיו אבותינו אוכלים וכו'.

אבל כגם מהר"ץ מפרגא ושאל, שזה כלמורה חידוש גדול שבמריים כבר אכלו מזה. מביאים זאת גם החכמות חיים והאבודרהם, כמה וכמה ראשונים, והרבה מפרשים. וגם מי שיראה בהגדה של פסח של

הבן איש חי 'אורחות חיים', גם הוא מביא את הענין הזה שהמריים אכלו מלה. ושמה הוא מרחיב ומספר מעשה שהיה, כי המריים היו כרי עין, שאף שאלו אלו ישראל היו עובדים להם, ומלך שני הם נותנים להם לאכול אוכל שלא עולה להם הרבה. והוא מביא שם

סיפור ארוך על קמלנות של איזה עשיר, שאיזה איזה עני ולא רצה שיוכל הרבה וכו'. והוא אומר את זה ממנו ממנה פתיים. האמת היא שיש הרבה סיפורים של הבן איש חי, ומתאים לכן איש חי את המעשה הזה. אני חשבתי שכותבו מעשה שלא היה, אבל כחוב מעשה

'פתיים'. ורואים שהוא מביאים למה שאומר מהר"ץ.

חאמא אבותינו במריים אכלו מזה

אבל מהר"ל בספר גבורות ה' (פרק חמשים ואחד) כותב נגד זה, יש לשאול למה נקראת המלה 'לחם עוני'. זה שאלה שהרבה מפרשים שואלים, ויש על זה הרבה תשובות. בפלפולות מתורגומי הבאתי עשירים וחמשה פירושים למה זה נקרא 'לחם עוני'. אבל יש כמה פירושים יסודיים בראשונים.

ועולם הקושי הוא, מה זה 'לחם עוני', פירושו שהמלה היא רק מלחם ומים בלי, שמוסיפים לה מיני תבלין, ויין וחלב ודבש, שזה מה שנקרא מלה עשירה. אבל כחוב שהמלה יכולה להיות מפת נקיה

מנופה בני"ג נפה, משהו מאוד משונה, ויכול להיות שגם אנשים עשירים ומכובדים דוקא יהיו מזה, וא"כ למה זה נקרא 'לחם עוני'.

יש שתי גופחות ביניהם לחמא עניא וכו', אלא האשכנזים והספרדים כתוב 'אכלו אבהתא במריים דמריים'. ונבואה על היתנים כתוב, 'אכלו אבהתא דנפקו מארעא דמריים'. ובמריים הרגיל ג"כ לא

כתוב את הגוסס 'דנפקו וכו', אבל מי שיראה במהדורא של פרנקל בכח"י חומנים כתוב 'דנפקו'.

ובראשונים יש עוד גירסא, 'במפקאון מארעא דמריים'.

המהר"ל היה לו את גירסא, מה שיש בהגדה של-אשכנזים. והרבה מפרשים שהיה להם את הגירסא הזאת הבינו פשוט, אבותינו כשהיו במריים אכלו מלה, כי לא נתנו להם לאכול חמץ, כמו שאמרנו.

והמהר"ל מביא את הפירוש הזה, וטוען שהם דברים שיכחישם הכתוב, לא נמצא בשום מקום, לא בכתוב ולא במשנה ולא בתלמוד, שאכלו במריים מלה. ואדרבה, בספרי אמרו בפרשת בעהלות, 'זכרנו את הדגה אשר נאכל במריים חנם וכו'...

ויש עוד פסוק, 'שבתנו על סיר הבשר', שכלכילו לחם לשבוע', וקשה וכי במריים הם יצאו על סיר הבשר ואכלו לחם לשבוע. ואומרים

חז"ל והמפרשים שלא כתוב שהם אכלו בשר, אלא הם יצאו על סיר הבשר, הם שמו אותם לבשל, אבל לא לאכול, והם יצאו על-יד הסיר,

זה הפוך, רק עורר להם את האיחזון, ולא נתנו להם לאכול, לנער אותם. אבל מה לא לאכול לחם לשבוע. את הלחם נתנו להם להשים על הסירים לקבל את הליים. אז מהלחם הם שאלו, אבל מהבשר

הם לא אכלו.

אבל מה זה זכרנו את הדגה אשר אכלנו במריים חנם, אז מההר"ל מביא בשם ספרי, ורש"י ג"כ מביא את זה במקום, ויבין יס פה ענין שהמריים נותנים להם דגים חנם, הרי כתוב 'תבן לא יתכן לבס', ואם

תבן לא יתכן להם חנם, כ"ש שדגים לא יתנו להם חנם. אלא הענין חנם מן המלכות. אז עבדוהו הרבים, מה שהפסוק מתרעם עליהם, על יאשוו ויבכו', ובסוף קבלו עונש על זה. מה הם המתלוננים,

במריים לא היה תורה ולא כלום, ועשוקים הם לא מניחים הפיוק, אם לא מקימים מלכות, מקבלים עונש, ובמריים בלי שום מלכות ובלי שום תורה ובלי שום דבר קבלו את זה.

אבל, חנם הם לא הספיקו, פירושו חנם מלכות. והיינו ששילמו. ואם היה ליהודים אז כפי כלשם, מלה הבעיה, יכלו לשלם גם על לחם, ולמה אכלו מלה. זה הפשט בקושי המהר"ל. והוא מקשה עוד קושיים.

לכן הוא אומר שזה לא הפשט, ומסביר כמה עניינים.

אבל חשוב לי הערה, בגלל שיש פה בני תורה יומנים, לומר מה אומר אחד מהגאונים של חימון בספר 'יורה דעה' (פרשה ב"א דף כד), הוא בטעם לא ראה את המהר"ל, אבל הוא אגב הילוכו מסביר את כל מה שהמהר"ל שואל, והוא עונה על זה בדרך אגב.

איך יחיד הטעם על שם שלא חספיק

זה מי שיודע רבי יחיאל 'הארי זאוק"ל, שהוא היה ממש אחד מהגאונים, לפני כחמש מאות שנה, הוא היה בזמן מין הבית יוסף, הוא גם נגשח אותו, הוא ביקר פה בדרך ישראלי, ויש לו גם ספר המוסר ועוד חיבורים. יש לו ספר חשוב מאוד על התורה, רק לזכרוננו לא הולידו את זה בצורה כמו שלרין, ויש קהל שיבואים בהדפסה. אבל מי שיעזר בדברים שלו, הם המגדלים נפלאים. הוא כותב, ומאלו בהגדה בטעם המורה, מזה ז' שאנו אוכלים על שם מה, על שם שלא חספיק בלוק-אפואונו להחמץ, שנאמר ויחפו את המגדל' ותמיהו למחא טובא, והלא הם נטעו בלחילת הפסח על מלות ומקומים, קודם שילאו ממזרים, ואיך יהיה הטעם, 'על שם שלא חספיק בלוק להחמץ'. מכל מקום קשה (דהיינו, גם אם תגיד שיש שתי סבות, כתובת אח שתי הסיבות, ולמה כתוב רק סבה אחת).

ונראה לי בזה על דרך הפשט, שהמזריים היו נותנים לפרחל בשעת עבודתם מזה, כדי שישמרו בטעם, עם מה שהיו אוכלים חנם במזרים, (זה דבר מעניין, מה שהיה אצל מהר"ל קושיו, הוא מכניס את זה בתוך ראייה), שהיו נותנים להם מזה מועטה, להספיק להם דרך עניות ובזיון להם. וראה מה תקנו בתחילת הגדה, 'הא לחמא עניא דלכאן אבהתא דנפקו מארעא דמזרים', ואם היה בעבור שלא חספיק בלוק להחמץ, היה אומר 'בעידן' דנפקו מארעא דמזרים. (הוא מדייק גם לפי הנוסחא שלנו, 'דנפקו', ולא 'בעידן דנפקו'). אבל בא להודיעך היחד היה סדר המזרים בעבודתם וכו', מזה על שם שהיו נותנים להם פרוסה של-מזה, ועל זה היה צריך לכתוב על כך וחצי כדברי רבותינו זכרונם לברכה, 'לחם עוני'.

כל שבעת ימי וחספיק בוציעים על מצח חותי

דרך אגב, הרבה לא יודעים שיש מנהג מיוחד אצל התימנים, שלא קיים בשום מקום ולא מוזכר כלל בפוסקים. בגאונים נידון הדבר הזה, אבל חכמי חינוך הרבה מביאים, שכל שבעת ימי הפסח בוציעים על מזה ומחמה. ומי שלא ידע את זה עד היום, שיעשה את זה, כי זה להזכיר את הענין, שהרי 'לחם עוני', אחד הפירושים (בגמרא) פשחים דף קט"ז, מה דרכו של-עני בפרוסה, אז זה דרך של-עניות. וכל שבעת ימי הפסח לוקחים ככר וחצי, ונותנים את הפרוסה על השלמה (השלימה היא משום כבוד הברכה).

מהגרי"א יש חיזוק לזה. ידוע ששנינו לא אוכלת מזה הוא רק בגלל פסח, ולא פירשו שבשאר הימים זה לא מזה אלא רשות, אלא שאם אוכל מקיים מזה לזכרוננו, רק שהתורה לא מחייבת לעשות כן. וכבר החוקנו אומר את זה. מומילא מה שגוהאים התימנים לאכול בכל ימי הפסח מזה וחצי, מקיימים גם את הפרט הזה, לא רק מזה, אלא גם את הפרט של לחם עוני בחצי מזה.

ואפילו שבעת שיש לחם משנה, ולכן נותנים אחריה לקחת שתיים וחצי, לשון הדי"ף בפרק ערבי פסחים, אחת לחם עוני וקדמיה ללחם משנה, להראות דרך עניות. וגם פה יש משנה מעניין שאומר הגר"א, ששתיים וחצי זה לא דרך עניות, אלא ששתיים השלמים הם הסתירה מיניה וביה לחצי.

אם יש לו פרום מרחש אז לא טוב, כי צריך לקחת ולשבור, כי אם לוקח שבור, זה נראה שהזדמן כן, ולא דרך עניות. ואם יש לו רק מזה אחת, מהסתירה שכתבו הברכה עדיף.

אומר מהר"ו 'הארי זאוק"ל, מה דרכו של-עני בפרוסה, ולא היו מלות כשילאו ממזרים, כי באותה שעה היו עשירים, ויכלו את מזרים, אלא בזמן הפשט וכו'. ואפשר לתקן דברי רבותינו זכרונם לברכה שכתבו פתחו של-אולם, שהם לא מאלו לטעמנו זה ראייה מן הפסוק, ולא היה עמיהם אלא דרך סברה, קבעו אותו ביה"א לחמא עניא', לכן הולרכו להביא ראייה מן הפסוק במזה ז' על שם מה.

ועוד תיזק, הפסוק ברעיון וזיווהו, שאפו אותו קודם שהחמץ. (וא"כ זה לא שני טעמים, אלא דבר אחד).

ופירוש זה קלף דחוק, והוא בעלמנו הגר"א זתו, ואמר ועוד יש לומר. (אומרים ולפעמים לומדים ויש פשט שהוא יפה. ולפעמים מעממיים. ור"כ לא להכניס פשט, אלא להוליא פשט).

ובכופו של-דבר כזה, ואם שניסו כחמד טובים, וטובים השנים מן האחד, וכו' כל זה דרך פשט ליישב את הפסוקים (הרחצנו על כך בפרי עץ חיים, כדאי לעיין שם).

מצחו רומזת ליצר חטוב, וחספיק ליצר חרע

ועל דרך המורה, טעם המורה וכו', יש לנו בהם טעמים הרבה מתוקים מדבש וכו', דע שהמלה רומזת ליצר הטוב והחמץ רומז ליצר הרע (זה מי שיודע מהבית הלוי שאומר שהתורה לא מנלה את הטעם האמיתי של-חמץ ומלה, כי למה אברהם אבינו אכל מזה אם זה על שעבוד מזרים, ורצויה להבין שיש לזה טעם לא קשור, והקב"ה עשה שבזים שזה יהיה במזרים כדי להמחיש לנו את זה, אלא הטעם היסודי זה משה חתור. וע"פ הוזה"ק והמקובלים מזה כעין יזה"ט וחמץ כעין יזה"ר, וזהו הטעם אורחוד הטעמים הכי יסודיים), רבותינו אומרים, אחת יודע שלטעמו לעשות את רענו, השאר שבעים מעכב. המשילו אותה לחמץ, כי זה דומה ליצר הרע בפעולתו, אם יהיה כשיעור, זה נאפה ואכלו, ואם יוסף על השיעור, הוא מפסיד את העיסה ומחמץ אותה כטעם החומץ, וקוב לא ראייה למחלל אדם.

יזר הרע נכדל ללמד לקיום, אם הוא מוסף בידינו התאות, יפסיד ויכלל לאבדון וכו', ורומז במלה 'מחמץ' בגמטריא חמץ יתר שלש, כי יזר הרע שולט על האדם במחמץ ליצור ומעשה. אם יתרחק האדם מן המחשבה, לא מדבר ולא עושה, אבל אם הפך וכו', לביכן אמר הכתוב כל מחמץ לא תחללו, להורות על מה שחמץ.

גם הרד"ב"ל במשורו וספירו מורה דוד שואל שאלה קשה שכל הראשונים מהחבטים בה, למה התורה כ"כ מחמירה בחמץ שלא קיים בשום איסור. ומציא הרבה פירושים, ואומר שלא התישבה דעתו בהם, רק ממה שכתוב בספרים הפנימיים (ספרי צבלה). שחמץ דומה ליצר הרע, ומזה רומז ליצר הטוב. ומיזר הרע צרכים להתרחק בתכלית.

מי שיחפש, ימצא את היצר הרע בכל דבר קטן, ואפילו במאות. והענין של הפסח ואכילת המלה זה מקדש את האדם.

ואני אומר, בפרט עכשיו לקראת ימי בין המנינים, שיש לכם הזדמנות ללמוד הגדה של-פסח עם פירוש מהי"ז, כמו שאמרתיו שזהו דבר חשוב מאוד, גם הקביעות עתים לתורה שזה יתן, וגם בשורת ה' לחזק את המוסרה, שללעניו המשרת שציון הדורות אפשר להגיד קלף התנתקה, אבל כ"כ כאשני רואה בחורים כמוכם אני רואה שיש תקווה לאחריהינו. אחם לא מכירים את המלכ כאשני יייתי בחור, היום זה עולם אחר ב"ה, זה הפלרת.

יהי רצון שחובשי ותעשו ותגדילו תורה ותאדירו. השם בידך הוא יהיה בעזרכם, ותזכו וזוכה כולנו, לא שנעשה ליל הסדר פה, אלא שהצורה ה' שגהיה בירושלים הבנויה, ושמשית לקדונו יתחור את כל השאלות, כל הפסיקות, וכל הצעיות.

ותוסיפו שנים רבות שמחים במעשים טובים, אכי"כ.

סיקור כנס למלאות חמש עשרה שנה לשיעור ליל ששי

ליל ששי עש"ק פרשת ויקהל ופקודי אור לכ"ב אדר ה'תשע"ח ב"שכ"ט, התקיים במעונו של מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א כינוס מיוחד, לציון חמש-עשרה שנה לייסוד השיעור השבועי לבהורי הישיבות בכיתו.

שיעורים אלו, אשר היתה ראשיתם מוצער, נתגדלו בס"ד לבלי היכר, ומונים כיום עשרות בהורים השותים כצמא מידי שבוע מטל התורה המחיה והמשמה, מתורתו של מרן שליט"א, תורת אמת מאירה ומשמחת תורה במהרתה, תורה אשר יסודותיה מוצקים על אדני פו, ממעתיקי השמועה, רבותינו חכמי תימן ובראשם גאון עונו מהר"ץ נע"י.

לרגל השיעור המיוחד התקבצו ובאו עשרות בהורים ואברכים בוגרי ומשתתפי השיעור, ומהם שהיו ממייסדי השיעורים הראשונים לפני חמש עשרה שנה, בימים בהם התקיימו השיעורים בחדרו האישי של מרן שליט"א עם שלשה בהורים מיישבת 'בית מדרש עליון' הסמוכה לביתו. דורות של תלמידי חכמים יראי ה' נתגדלו במסגרת זו, לתפארת עולם התורה.

את השיעור פתח מרן שליט"א בכרכת "ברוכים הבאים לכל אלופינו ומודיעינו הבהורים והאברכים, חדשים עם ישנים. ברוך ה', זאת שמחה גדולה לראות את כולם". לאחר מכן פתח בענין שעסק בו בשיעורים האחרונים אם ברכות התורה מדאורייתא או מדרבנן, וכדרכו ביקש מהבהורים להשתתף בשיעור, כולם יחד בכדי לברר את הדברים בריתא דאורייתא.

לאחר מכן עבר לדבר בעניני דיומא, הג הפסח הקרב, בדברי מהר"ץ בטעמי מצות אכילת מצה, שהיא גם זכר לשיעבוד שהאכילו המצרים את בני ישראל במצות דרך עניות ובזיון שזוהו מאכל המתעכל לאט וכך לא הוצרכו להאכילם אלא מעט ממנו. והמשך בדברי המהר"ל ומהר"י צ'הארי זלה"ה בזה. ובמנהגיני הנזכר כגאונים לבצוע כל ימות הפסח על מצה ומחצה.

במהלך השיעור אמר מרן שליט"א "כדאי לכל אחד לעבור על ההגדה עם פירושו של מהר"ץ, עכשו יש בין הזמנים, הזמן יותר פנוי..."

את השיעור סיים מרן שליט"א בדברי חיווק לבהורי הישיבות ללימוד התורה ולשמירת המסורת, "לצערינו השרשרת שבין הדורות קצת התנתקה, אתם לא מכירים את המצב כשאני הייתי בחור, אבל ב"ה, כשאני רואה בהורים כמובם אני רואה שיש תקוה לאחריתנו". וחתם בכרכה "יהי רצון שתוסיפו ותעשו ותגדילו תורה ותאדירו. השם ברוך הוא יהיה בעזרכם, ותזכו ונזכה כלנו בעזרת ה', שנעשה את ליל הסדר בירושלים הבנויה, עם משיה צדקיני שיפתור את כל השאלות, כל הספיקות, וכל הבעיות."

לאחר מכן עברו כל המשתתפים לקבל את ברכת מרן שליט"א שברכם במאור פנים ואף השיב על שאלותיהם בהלכה ובעניניא דיומא, ויצאו עם התרוממות הרוח ומטען של חיווק לימי בין הזמנים והג הפסח הבעל"ט.

